

kk 42. Lemondott a libiai külügyminiszter

fp szb pi t u n i s z , 1973. április 29. /mti/

vasárnap benyújtotta lemondását manszur rasid el-kikhia libiai külügyminiszter - közölte a libia hírugynökségre hivatkozva az afp. a libiai jelentésszerint a külügyminiszter lemondását a forradalmi parancsnokság tanácsa elfogadta./afp/

--

kk 43. külpolitikai híreink jegyzéke 1973. április 29-én 15.00 órától

szb pi 1973. április 29.

- 26. izraeli partraszállási kísérlet
- 27. román- finn kp közlemény
- 28. jablonski hazaérkezett kubából
- 29. indokina - vegyes
- 30. rövid híre:

- colombo - india gandhi
- isztanbul - letartóztatások
- rawalpindi - pirzada
- uj delhi - thorn
- karachi - cento
- róma - okp taglétszám

- 31. brandt látogatás
- 32. alpári emléktúra
- 33. vietnam - vegyes
- 34. kieg. a kk 11-hez /ohira/
- 35. szkp kb ülés - visszhang
- 36. kambodzsa -2
- 37. rövid hírek:

- innsbruck - lavina
- dachau - gyűlés

- 38. kairóba utazott a svájci külügyminiszter
- 39. agnew nyilatkozat /embargó 23.00 óráig/
- 40. le duan-binh asszony
- 41. rövid hírek

- isztambul - letartóztatás
- teherán: galley
- beirut : ismail

- 42. Lemondott a libiai külügyminiszter
- 43. hírjegyék

--

- v é g e -
-36-

2180

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: Lehel miklós
szerkesztették: németh gyula, hável józsef és pirityi sándor

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Pénz utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h í r e k

1973. április 30.

kk. 1. északir

mj/mj/e ki b e l f a s t , 1973. április 30. /mti/

az utolsó áprilisi hétfőjén észak-írorszáiban a megszálló brit csapatok három katonáját lőtték le ismeretlen fegyveresek. ketten korábban Londonderryben haltak meg, a harmadikat vasárnap Belfastban érte halálos lövés. a New-Lodge-Road nevű Belfasti negyedben lezajlott vasárnapi tüzpárba részleteiről az angol csapatok szóvivője nem közölt részleteket.

a három és fél éve tartó véres összetűzések veszteséglisztáján már 779 név szerepel, s 98 személy az idén pusztult el. /ap, afp, dpa, upi/

kk. 2. rövid hírek

mj/mj/e ki 1973. április 30. /mti/

b e r l i n : meteorológiai világszervezet

David A. Davies, az ENSZ meteorológiai világszervezetének főtitkára táviratban közölte Otto Winzerrel, az NDK külügyminiszterével, hogy a szervezet felvette tagjai közé a német demokratikus köztársaságot. az NDK tagsága 30 nappal azután lép életbe, hogy a felvételi okmányt az egyesült államok kormányánál letétbe helyezték. /adn/

/folyt.köv./
9.40/e

- 1 -

1400

o

kk. 2. /rövid...folyt./e

z a z a t e c a s : halálos száguldás

zazatecas közép-mexikói várostól nem messze vasárnap súlyos szerencsétlenség történt egy autóversenyen: hat ember meghalt, és tizenötön megsebesültek. szemtanuk szerint az egyik száguldó gépkocsi vezetője kanyarodáskor elvesztette a jármű feletti uralmát és legalább 145 kilométeres óránkénti sebességgel a 2 000 főnyi nézőközönség közé rohant. a súlyos sebesültek között van a versenyző is. /afp, dpa/

c a n b e r r a : whitlam

Gough whitlam, ausztráliai miniszterelnök hétfőn 13 napos világkörüli útja után visszaérkezett canberrába. /reuter/

r o s e v i l l e : a vonatrobbanás kárai

az első becsülések szerint legalább két és egynegyed millió dolláros kárt okozott az a robbanás-sorozat, amely a kaliforniai roseville vasutállomáson történt a hét végén. mint jelentették, egy 21 vagonból álló vasuti szerelvényen 900 000 kilogramm robbanóanyag repült a levegőbe, s az izzó vagonokban lévő lőszer még 24 órával az első robbanások után is detonált. az egymás után robbanó vagonokat a rendkívüli veszélyesség miatt lehetetlen volt megközelíteni, s a hatóságok elsősorban a környező házak lakóinak biztonságba helyezését törődtek. a hírek szerint a több ezer kitelepítettnek hétfőn engedélyezték a visszatérést. a szerencsétlenségnek halálos áldozata nem volt, több mint harmincan megsebesültek. /ap, dpa, upi/

d ü s s e l d o r f : tüntetés

„szabadságot görögországnak!”, „le a juntával!”, „scheel, ne utazz görögországból”, ilyen és hasonló jelszavak alatt vonult vasárnap másfélezzer tüntető a düsseldorfi görög konzulátus épülete elé, hogy tiltakozzék a görögországi politikai viszonyok miatt. a rendőrség megerősített őrseget állított fel az épület körül, de összetűzés nem történt. /upi/

b u e n o s a i r e s : esberrablás

vasárnap éjjel nyolc fegyveres elrabolta santiago soldati 30 éves férfit, akinek az apja az italian argentine electricity company, valamint a new italian bank elnöke. az akciót buenos aires-től 200 kilométerre követték el. a rendőrség, amely nagy erővel indított nyomozást, egyelőre nem adott felvilágosítást az ügyről. /reuter/

9.45/e

- 2 -

1405

n

kk. 3. pravda: a chilei forradalom

mj/mj/e ki m o s z k v a , 1973. április 30. /mti/

„a chilei forradalom menete, az eredmények ismét bebizonyították az egész világ előtt, hogy a munkásosztály egysége, politikai pártjainak összeforrottsága képezi a nép egységének alapját, döntő erő a nemzeti újjászületés és a társadalmi előrehaladás feladatainak megoldásában, - írja a moszkvai pravda hétfői száma.

az szkp kb központi lapja a tapasztalatokat elemezve hangsúlyozza: a chilei forradalom fő mozgató ereje az ipari proletariátus. „köré tömörülnek azok a nemzeti erők, amelyek hazájuk további előrejutását kívánják a függetlenség és a szuverenitás megszilárdításának útján, amelyek a szocialista távlatokat megnyitó mélyreható társadalmi változásokat akarják.,,

a munkásosztálynak a chilei forradalomban betöltött vezető szerepét bizonyította a márciusi parlamenti választások eredménye is -, írja a szovjet lap. - „a választás éles politikai összecsapás volt a munkásosztály és a többi dolgozó réteg, valamint a reakciós ellenforradalmárok között. fontos körülmény, hogy a népi egység jelöltjei a legnagyobb ipari központokban kapták a legtöbb szavazatot, ezzel is kimutatva: a népi kormány legnagyobb támasza a munkásosztály volt és marad.,, /taszsz/

-...-

kk. 4. chile - nyilatkozat

mj/mj/e ki s a n t i a g o , 1973. április 30. /mti/

a népi egység országos politikai bizottsága nyilatkozatban ítélte el a reakció által az utóbbi napokban chilében végrehajtott provokációkat.

- a népi egység feltartóztatja az ellenzéki reakció által kifejtett aknamunkát. mindent megteszünk azért - hangzik a nyilatkozat -, hogy hazánk érdekében elkerüljük a polgárháborút és megvédelmezzük a salvador allende vezette népi kormányt. a politikai bizottság az ország dolgozóit éberségre és a kormány támogatására szólította fel.

hasonló tartalmu felhívással fordult a szervezett munkássághoz a dolgozók egységes szakszervezeti központja /cut/ santiagoi tartományi vezetősége is. /taszsz/

9.57/e

- 3 -

1410

. 5. dél-vietnam - foglyok

fm/sp/e ki s a i g o n , 1973. április 30./mti/

Lehetséges, hogy a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság április havi indonéz elnökének az utolsó pillanatban támasztott kifogásai miatt elmarad a két dél-vietnami fét által őrizetben tartott polgári foglyok újabb csoportjának hétfőre tervezett kicserélése.

a difk és a saigoni kormányzat megállapodása értelmében saigon a nap folyamán loc ninh-ben 400 polgári személyt bocsát szabadon, a difk pedig binh dinh tartományban 294, quang tri városában pedig további 28 polgári foglyot ad át a thieu-rezsim hatóságainak.

e terv megvalósítását azonban kérdéseessé teszi a nefb indonéz elnökének az a követelése, hogy a felszabadító erők által ellenőrzött terület fölött, bien hoa légitámaszpont és a foglyok átadásának egyik színhelyül kijelölt loc ninh városa között a korábbi megállapodástól eltérően egy kilométerrel nyolc kilométerre terjesszék ki a légifolyosó szélességét, amelyen a nemzetközi testület nyolc tagu csoportjának az átadás színhelyére kellene utaznia. ez az utolsó pillanatban támasztott követelés annál is inkább indokolatlan, mert a difk szóvivője saigonban nyomatékosan hangsúlyozta: a felszabadító erők a légifolyosó mindennemű módosítása nélkül is szavatolják a nefb képviselőinek teljes biztonságát. /reuter/

x x x

dél-vietnamban a saigoni alakulatok a tüszünetet megsértve, újabb területszerző akcióikkal thua thien, quang ngai, kon-tum és tong le chan térségében provokáltak fegyveres összetűzéseket. /afp/

kk. 7. kerala - öt éves terv

hb/uj/e ki u j d e l h i , 1973. április 30./mti/

a dél-indiai kerala államban véget ért az 1974-től 1979-ig tartó időszakra szóló 5. öt éves terv költségvetési tervezetének előkészítése. a 19.03 milliárd rupiás költségvetés több mint 75 százalékát a keralai kormány, illetve az indiai központi kormány ellenőrzése alatt álló iparvállalatok fejlesztésére fordítják.

/folyt.köv./
10.10/e

- 4 -

142

kk. 7. /kerala...folyt./e

- a haladó demokratikus koalíció kormánya, amelyet acsutha menon főminiszter, az indiai kommunista párt országos tanácsának tagja vezet, továbbfejleszti a széles néprétegek érdekeit szolgáló politikáját, amely a legfontosabb gazdasági feladatok megoldására és haladó-társadalmi átalakulások végrehajtására irányul -, írja erről a taszsz tudósítója. - a keralai kormány széleskörű program keretében államosította a külföldi birtokok tulajdonában lévő, parlagon heverő földeket, földreformot hajtott végre. földnélküli parasztok és mezőgazdasági munkások számára százezer lakást építenek a falvakban. ezeken az építkezéseken több mint 50 000 egyetemi hallgató és iskoláskorú fiatal végzett társadalmi munkát, az építkezéshez szükséges pénzeszeg egyharmada pedig a lakosság önkéntes adományaiból gyűlt össze.

a keralai kormány másik igen fontos kezdeményezése az első kollektív gazdaság létrehozása, amelynek sikeres működése lehetővé teszi, hogy az állam más körzeteiben is termelőszövetkezeteket létesítsenek. az új keralai költségvetés jelentős összegeket fordít a munkanélküliség felszámolására is. /taszsz/

kk 6. pravda cikk - fajüldözés

hb/uj gi ki m o s z k v a , 1973. április 30. /mti/

minden bizonnyal széleskörű nemzetközi támogatást kap az ENSZ emberi jogok bizottságának az a kezdeményezése, hogy az 1973-tól 1983-ig terjedő tíz esztendő t nyilvánítsák a fajüldözés és a faji megkülönböztetés ellen folyó harc évtizedévé -állapítja meg a hétfői pravdában arkagyij maszlennyikov. a fajüldözés és az apartheid különösen az afrikai kontinens déli térségében elszakíthatatlanul összefonódik az imperializmus mostani gyarmatosító politikájával. „az imperialista monopóliumok kezében a faji megkülönböztetés eszköz a színesbőrű lakosság kizsákmányolásának fokozására, a dolgozók jogaiért vívott harc megbontására és elnyomására,„

a fajüldözés és az apartheid „nemcsak a feszültség és konfliktusok állandó forrása egy-egy állam különböző közösségei között, hanem veszélyezteti a népek közötti békét is,„ - hangsúlyozta arkagyij maszlennyikov, majd megállapítja: „a szovjetunió következő lépésében, amelyet a népek folytatnak a faji és gyarmati elnyomás ellen,„ //taszsz/

10,15/g1

- 5 - fajüldözés annak a harcnak a támogatása mellett

142

kk 8. echeverria beszéde

mj/mj gi ki m e x i c ó v á r o s, 1973. április 30./mti/

Luis echeverria, mexikói elnök televízióbeszédében összegezte a napokban befejeződött külföldi utazásának eredményeit. a szovjetunióban tett látogatásáról szólva hangsúlyozta a szovjet-mexikói kereskedelmi szerződés és a kereskedelmi vegyesbizottság felállításáról szóló jegyzőkönyv aláírásának fontosságát.

a szovjetunióhoz fűződő kapcsolataink - mondotta echeverria - az államok közötti teljes egyenjogúság, a függetlenség és a nemzeti szuverenitás tiszteletben tartásának elveire épülnek. /taszsz/

..-

kk 9. nixon - watergate

mm gi ki w a s h i n g t o n, 1973. április 30./mti/

washingtonban olyan hírek terjedtek el, hogy nixon elnök, aki péntek óta camp davidben tartózkodik, vasárnap magához kérette néhány tanácsóját. a new york daily news hétfői száma arról számol be, hogy az elnöki nyaralóban utazott richard kleindienst igazságügyminiszter is. ezek a hivatalosan meg nem erősített értesülések tovább fokozzák azokat a találgatásokat, amelyek szerint nixon fontos bejelentést készül tenni a watergatebotrány ügyében.

egyre több amerikai személyiség sürgeti egyébként az elnököt arra, hogy nevezzen ki politikailag független személyt a demokratapárti főhadiszálláson elkövetett kémbetörés kivizsgálására és, hogy minél előbb távolítsa el a fehér házból a botrányba keveredett személyeket.

a harvard közvéleménykutató intézet multheti felmérésének eredményei szerint az amerikai közvélemény úgy véli, hogy a fehér ház fontos információkat tart vissza az ügyel kapcsolatban és 32 százalék szerint nixonnak tudomása volt a kémbetörésről. a gallup felmérés szerint tíz amerikai közül négy biztos abban, hogy az elnök tudott az üggyről. /upi, ap, afp/

..-

kk. 10. indiánok

mj/mj/e ki wounded knee, 1973. április 30. /mti/

egyelőre ismeretlen okokból vasárnap tűz ütött ki az indiánok által megszállva tartott dél-dakotai wounded knee városkában. még február 27-én, az indiánlábadás első napján a tüzoltók megpróbálkoztak az akkori kisebb tüzek eloltásával, de az indiánok golyózáppal fogadták őket. azóta a tüzoltók meg sem kísérik, hogy megközelítsék az esetleges tüzek színhelyét, s így történt ez vasárnap is.

a tűz oltása gyakorlatilag lehetetlen, mert a vízvezetékeket lezárták a környéket ostromgyűrű alatt tartó fbi ügynökök, s hasonlóan beszüntették az elektromos áramszolgáltatást is. /dpa, upi/

..-

kk. 11. brandt az egyesült államokban

fm/sp/e ki w a s h i n g t o n, 1973. április 30./mti/

willy brandt nyugatnémet kancellár - mint már jelentettük - vasárnap közép-európai idő szerint a késő esti órákban érkezett washingtonba. négynapos látogatást tesz az egyesült államokban. nixon amerikai elnökkel - a dpa jelentése szerint - a kelet-nyugati viszony időszerű kérdéseiről, továbbá az egyesült államok és nyugat-európa kapcsolatairól fog tárgyalni.

látogatásának, amelyre elkísérte walter scheel, az nszk külügyminisztere és egon bahr szövetségi miniszter is - a nyugatnémet hírügynökség szerint - különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak, egyfelől az „atlanti szolidaritás, életre injekciózására tett legutóbbi amerikai javaslatok, másfelől leonyid brezsnyev, az szkp kb főtájkára küszöbön álló bonni és esetleges washingtoni látogatásának fényében.

a kancellár washingtonba érkezve, rövid repülőtéri nyilatkozatában azt mondotta, örül, hogy „pontosan ebben az időben, látogathat az egyesült államokba. nixonnal tartandó megbeszéléseire - füzte hozzá - a nemzetközi fejlemények szemszögéből „különösen kedvező időpontban,, kerül sor.

a bonni kormányfő és nixon amerikai elnök hivatalos tárgyalásai kedden délelőtt /helyi idő/ kezdődnek meg a washingtoni fehér házban. az első megbeszélést ugyanaznap este, vacsora keretében folytatják. a konzultáció-sorozatot szerdán a fehér házban fejezik be.

nyugati tudósítások szerint a megbeszélések központjában az atlanti szövetségesek együttműködése, valamint a washington és az egk közötti konzultáció javítása fog állni. a fehér házi eszmecserek egyik alapkérdése lesz leonyid brezsnyevnek a látogatása.

walter scheel nyugatnémet külügyminiszter, aki az nszk távolkeleti országokban akkreditált nagyköveteinek értekezletén vett részt, csak hétfőn este /helyi idő/ érkezik washingtonba. amerikai kollegájával, william rogers-szel különálló munkaprogram keretében fogja megvitatni a két állam közös érdekű problémáit és a nemzetközi kérdéseket.

/folyt.köv./
10.10/e

- 7 -

M80

kk. 11. /brandt...folyt./e

az afp hírügynökség részletesen beszámolt arról a beszélgetésről, amelyet brandt kancellár bonnból washingtonba utazva a repülőgépen folytatott a kíséretében lévő újságírókkal. egyebek között azt mondta, hogy a new york times vasárnapi számában közzölt cikke, amelyben az „emancipált európa”, öntudatra ébredéséről nyilatkozott, nem volt hivatalos válasz kissingernek az új „atlanti charta”, kidolgozására tett javaslatára. az amerikai nemzetbiztonsági főtanácsadóhoz hasonlóan ő is elismerte ugyan, hogy van bizonyos összefüggés a biztonsági problémák, a kereskedelmi és valutáris kérdések, valamint a külpolitikai koncepciók között, de figyelmeztetőleg hozzáfűzte, ügyelni kell arra, hogy „végső soron ne növeljük minden területen nehézségeinket”,.

az újságírókkal folytatott rögtönzött beszélgetés során elutasította a közös piaccal kapcsolatos amerikai bírálatokat. mint mondta, ezek gyakran minden alapot nélkülöznek. az egyesült államoknak meg kellene értenie, hogy az egk gyakran „politikai okokból”, kötött preferenciális megállapodásokat a volt afrikai szabadkereskedelmi övezet /aele/ semleges államaival. úgy vélekedett, hogy az egk-tagországoknak ez az eljárása normális, különös tekintettel arra, hogy „az egyesült államok mindedig nem folytatott igazi afrikai politikát”,.

végül utalt arra, hogy nem ő szorgalmazta a találkozót nixon elnökkel, de egyetértett az amerikai elnökkel abban, hogy leonyid brezsnyev májusi nszk-beli látogatása előtt „hasznos lenne”, az amerikai-nyugatnémet csúcstalálkozó. /dpa, afp, reuter/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

brandt kancellár a repülőgépen újságírókkal folytatott beszélgetése során bizonyos mértékben tompította brezsnyev nszk-beli látogatásának jelentőségét. azt mondta, hogy a látogatás „nem nyit új szakaszt az nszk és a szovjetunió kapcsolataiban”,. ezzel lényegében megcáfolta egyik szóvivőjének legutóbbi kijelentését, szerinte e látogatás kapcsán helyesebb „új fejezetről”, beszélni.

brandt utalt arra, hogy az szkp kb főtitkára a két napra tervezett politikai megbeszéléseken tulmenően négy napra fogja meghosszabbítani látogatását. /mti/

11.17/e

- 8 -

Muo

kk 12. szovjet orvosküldöttség

hb/uj gi ki new y o r k, 1973. április 30. /mti/

befejezte látogatását az egyesült államokban a hat szívsebészből álló szovjet orvosküldöttség, amelyet vlagyimir burakovszkij, a szovjetunió orvostudományi akadémiaja szívsebészeti intézetének igazgatója vezetett. a szovjet orvosok a szív- és véredényrendszeri megbetegedések gyógyításáról folytattak eszmecserét amerikai kollégáikkal a látogatásra a tavaly májusban moszkvába aláírt szovjet-amerikai orvostudományi és egészségvédelmi kormányközi megállapodás alapján került sor.

a szovjet sebészek részt vettek egy tudományos tanácskozásán, amely a születéstől fogva fennálló szívműködési rendellenességekkel foglalkozott. e problémáról szovjet-amerikai együttműködési munkatervet dolgoztak ki.

burakovszkij professzor elmondotta, hogy a szovjet és az amerikai tudósok gyakorlati szakmai együttműködése a szívsebészet területén a széleskörű információcserében és a közös kutatásokban valósul meg, amelyek számára több klinikát jelölnek ki mind a szovjetunióban, mind pedig az egyesült államokban. /taszsz/

kk. 13. közel-kelet

mm/so/e ki

1973. április 30. /mti/

k a i r ó

stanislaw trepczynski lengyel külügyminiszterhelyettes, az ensz-közügyülés 24. ülészakának elnöke, ötnapos látogatása befejeztével vasárnap elutazott kairóból.

egyiptomi tartózkodása idején trepczynski zajjat külügyminiszterrel tárgyalt és fogadta őt szadat elnök is.

izraeli hivatalos körök egyébként nem mulasztották el, hogy „részhajlással”, vádolják az ensz-közügyülés elnökét, aki pénteki sajtóértekezletén kijelentette: a közel-keleti válság békés megoldásának legnagyobb akadálya az, hogy izrael nem hajlandó teljesíteni az ensz határozatait. az afp jelentése szerint a tel aviv-i hivatalos körökben „megrökönyödést”, keltett ez a kijelentés, s az izraeliek azt állítják, hogy trepczynski ezzel „megsértette”, az ensz-közügyülés elnökére vonatkozó kötelező semlegességet. /afp, taszsz/

/folyt.köv./
11.25/e

- 9 -

Muo

kk. 13. /közel...folyt./e

Beirut

a kuvaiti rádió jelentése szerint ahmed ismail egyiptomi hadügyminiszter vasárnap kuvaitba érkezett, ahol tárgyalásokat folytat az emirrel, valamint a kormány és a hadsereg vezetőivel. ismail, aki szaúd-arábiából érkezett kuvaitba, később látogatást tesz Irakban és Szíriában. /upi/

Kairó

pierre graber svájci külügyminiszter vasárnap egyhetes látogatásra kairóba érkezett. a repülőtéren zajjat egyiptomi külügyminiszter fogadta.

graber megérkezésekor kijelentette, hogy a két országot érintő kérdésekről kíván tárgyalni zajjat külügyminiszterrel, majd részt vesz a hét második felében a közel-keleti országokban akkreditált svájci nagykövetek értekezletén.

érkezése után két órával a külügyminisztert fogadta anvar szadat egyiptomi elnök. /reuter/

Tel Aviv

egy izraeli katonai szóvivő vasárnap tel aviv-ban cáfolta azt a hírt, amely szerint az izraeliek szombat este partraszállást kíséreltek volna meg a libanoni tyr közelében.

mint jelentettük, a wafa palesztin hírügynökség vasárnap beszámolt arról, hogy izraeli kommandó egységek szombat este megpróbáltak partraszállni libanonban egy palesztin menekülttábor közelében, de a tábor őrei tüzet nyitottak és meghátállításra kényszerítették a betolakodókat. /dpa/

...-

kk 14. thaiföld - usa

fm/sp

bangkok, 1973. április 30. /mti/

az amerikaiak hazudtak, amikor azt állították, hogy 1959-ben a thaiföldi kormány kérelmére küldték el csapataikat thaiföldre - hangsúlyozta a social science review című bangkoki folyóiratban közölt cikkében thanat khoman, volt thaiföldi külügyminiszter.

„ezek az átkozott külföldi katonák és a thaiföldi külpolitika jövője,, című cikkében khoman hozzáfűzte: a thaiföldi kormányt, amelynek az adott időpontban mint külügyminiszter ő maga is tagja volt, teljes meglepetésként érte washington akkori bejelentése, hogy tengerészgyalogosokat küld az országba.

/folyt. köv./
1,30/g1 1

- 10 -

1450

kk 14. /thaiföld ... 1. folyt./gi

bangkok akkoriban ragaszkodott ahhoz, hogy washington nyilatkozatban jelentse be: a tengerészgyalogosokat „az amerikai kormány kérelmére,, irányították a délkelet-ázsiai országba. washington azonban nyilvánosan ennek pontosan az ellenkezőjét állította.

a volt külügyminiszter cikkének befejező részében megerősítette, ha továbbra is amerikai csapatokat tartanak thaiföldön, akkor ez az ország második vietnammá válik. /afp/

..-

kk 15. szovjet-amerikai úrkutatási együttműködés

hb/uj gi ki moszkva, 1973. április 30. /mti/

a szovjet-amerikai úrkutatási együttműködés távlatairól nyilatkozott a pravdának frank borman amerikai űrhajós, az apollo-8 amerikai űrhajó egykori parancsnoka. kijelentette, hogy az 1975-re tervezett szovjet-amerikai közös űrrepülés „jó kezdet, amit folytatni kell,,.

„honfitársait tulnyomó többsége a közös űrrepülés mellett van,, - mondotta borman, majd kifejezte azt a reményét, hogy az egyesült államok és a szovjetunió a jövőben közös programot állít össze a naprendszer bolygóinak tanulmányozására.

az amerikai űrhajós-veterán, aki jelenleg az eastern airlines légitársaság alelnöke végül kijelentette: „remélem, hogy országaink kereskedelmi, gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatainak bővülése szempontjából hasznos lesz küszöbön álló tanácskozásom a szovjet polgári repülésügyi minisztérium képviselőivel,,. /taszsz/

..-

kk 16. egk mezőgazdasági miniszterek

mm gi ki

luxembourg, 1973. április 30. /mti/

az európai gazdasági közösség mezőgazdasági miniszterei nem tudtak megegyezésre jutni az 1973-74-re szóló mezőgazdasági áruk ügyében, ezért vasárnap este nem fejezték be kétnaposra tervezett luxembourgi értekezletüket, hanem hétfő délután ismét összeültek, hogy kísérletet tegyenek a problémák megoldására.

/folyt. köv/gi
11,55/g1

- 11 -

1500

kk 16. egk mezőgazdasági ... folyt./g1

a miniszterek már egy hónappal el vannak maradva az új áruk kidolgozásában, annak ellenére, hogy áprilisban már harmadik tanácskozásukat folytatják. az egységes álláspont kialakítása igen lényeges mind a kedden kezdődő brandt-nixon csúcstalálkozó, mind pedig a későbbre tervezett nagyfontosságú kereskedelmi tárgyalások szempontjából. a miniszterek azonban még számos kérdésben nem értenek egyet.

a jelentések szerint a vasárnapi tárgyalások legfőbb eredménye az, hogy franciaország lemondott az áremelések és az egységes agrárpiac részleges helyreállításának összekapcsolásáról. /reuter, ap/

-.-

kk 18. pravda - baloldali erők

hb/uj gi ki m o s z k v a, 1973. április 30. /mti/

a hétfői pravdában vitalij korionov, a lap külpolitikai szemleírója a nyugat-európában működő baloldali erők helyzetét elemzi. „a népi egység eszméje mint erősebb gyökeret ereszt az európai tőkés országok politikai életében - állapítja meg ezzel kapcsolatban, és rámutat: „a nemzetközi események fejlődésében és számos tőkés ország belső életében bekövetkező jelenlegi komoly változások olyan feltételeket teremtenek a baloldali erők széleskörű koalíciójának létrehozásához, amelyek korábban nem voltak meg.,,

a cikk nagy jelentőséget tulajdonít annak a sikernek, amelyet a baloldali erők szövetsége a franciaországi parlamenti választásokon ért el. az olasz kommunisták is állhatatosan követelik a baloldali erők konszolidációját. az olasz kommunista párt olaszország politikai életének egyik leghatalmasabb tényezőjévé vált. fokozódik a kommunisták tömegbefolyása nyugat-németországban, dániában és más országokban - hangoztatja korionov és megállapítja, hogy a tőkés országok dolgozóinak mind szélesebb rétegei győződnek meg tapasztalataik alapján arról, hogy a kapitalizmus képtelen kielégíteni, gazdasági, társadalmi és kulturális szükségleteiket. ilyen körülmények közepette fokozódik a széles népi tömegeknek az a törekvése, hogy haladó változásokat érjenek el. most olyan néprétegek is vonzódnak kezdenek a szocialista eszmékhez, amelyek korábban nem vállalták a politikai harcot.,, /taszsz/

12,15/g1

- 12 -

kk. 17. hieu nyilatkozat

mj/mj/e ki

p á r i z s, 1973. április 30./mti/

három hónappal a vietnami rendezésről szóló párizsi megállapodás aláírása és öt héttel a két dél-vietnami fél közötti konzultáció megkezdése után, meg kell állapítani, hogy ezeken a konzultációkon nem történt semmiféle haladás és nem írtak alá semmilyen egyezményt dél-vietnam belügyeire vonatkozóan - jelentette ki a nguyen van hieu, a difk párizsban tárgyaló küldöttségének vezetője.

az eredménytelenség okáról elmondotta, hogy az egyesült államok és saigon durván és rendszeresen megsérti a megállapodást. az egyesült államok különféle formában fenntartja katonai jelenlétét és továbbra is beavatkozik dél-vietnam belügyeibe. hieu rámutatott: washington folytatja kambodzsai agresszióját és laosz bombázását. a saigoni adminisztráció az egyesült államok jóváhagyásával és támogatásával egyre nagyobb számban és mind komolyabban sérti meg a párizsi megállapodást.

hieu közölte: a vietnami tűzszüneti megállapodás életbelépésétől április 20-ig a saigoni hadsereg összesen 80 267 alkalommal sértette meg a megállapodást. ebből több mint 19 000 volt a harci cselekmény és majdnem ötezer légitámadás.

a saigoni adminisztráció megtagadja a börtöneiben sínylő több ezer polgári személy szabadonbocsátását és a két dél-vietnami fél közötti konzultációkon elzárkózik az olyan égető kérdések megvitatása előtt, mint az ellenséges cselekedetek beszüntetése, a fogságba ejtett polgári személyek szabadon engedése, a demokratikus szabadságjogok megadása. a saigoni fél képviselője olyan kérdéseket vet fel, amelyek egyáltalán nem léteznek, mint például „az észak-vietnami csapatok kivonása.,,

amikor a difk április 25-én beterjesztette hatpontos javaslatát, az az őszinte óhaj vezérelte, hogy a konzultációt kivezesse az utvesztőből olyan konstruktív és reális ajánlással, amely teljes mértékben megfelel honfitársaink várakozásának és legégetőbb szükségleteinek -, mondotta hieu. /taszsz/

-.-

12.18/e

- 13 -

1510

kk. 19. helikopter

fm/sp/e ki s a i g o n , 1973. április 30. /mti/

a nefb 12 tagu csoportja az április 7-én quang tri tartományban történt helikopter-szerencsétlenség színhelyén tartott újabb vizsgálat nyomán megerősítette, hogy a lezuhant gép valóban letért a kijelölt légifolyosóról, s a roncsokat nem mozdították el eredeti helyükről.

a vizsgálócsoport tagjai voltak a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság képviselőin kívül az air america cégnek, a lezuhant helikopter tulajdonosának műszaki szakemberei, valamint az ugyancsak lao baoba repült második helikopter - amely sértetlenül leszállt - egyik pilótája.

a vizsgálócsoport újabb helyszíni szemléjének megállapítását duncan mc Alpine tábornok, a nefb kanadai tisztje is megerősítette.

a csoport ténymegállapítása annál is inkább jelentős, mert a szerencsétlenség után nyugati forrásból amerikai tisztségviselőkre hivatkozó célzatos híreket terjesztettek arról, hogy a felszabadító erők esetleg elmozdították eredeti helyükről a helikopter roncsait, így próbálva bizonyítani, hogy a két gép valóban letért a kijelölt légifolyosóról. /ap/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

mc Alpine kanadai tábornok elismerte ugyan, hogy a szerencsétlenül járt helikopter letért a kijelölt légifolyosóról, s roncsait nem mozdították el eredeti helyükről, de hozzáfűzte: „ez nem mentség arra a támadásra, amelyet a két fél problémái rendezésének elősegítésére hivatott személyeket szállító helikopter ellen követtek el... semmiféle biztosíték sincs arra, hogy ugyanez nem ismétlődhet meg. minden emberileg lehetőleg megteszünk a biztonság szavatolására, de ha az érdekelt felek nem ellenőrzik saját fegyveres erőiket, akkor az eset megismétlődhet.,, /ap/

12.38/e

- 14 -

1600

kk. 20. izrael - diszszemle

hb/uj/e ki n e w y o r k , 1973. április 30. /mti/

tel aviv megtagadta annak az ENSZ-kérésnek teljesítését, hogy május 7-én Jeruzsálemben ne tartsa meg a tervezett katonai diszszemlét. az izraeli külügyminisztérium szóvivője megerősítette, hogy a diszszemlét megtartják.

az ENSZ Jordánia követelésére fordult ezzel a kéréssel Izraelhez. Jordánia ugyanis élesen tiltakozott az ellen, hogy Tel Aviv katonai parádét rendezzen Jeruzsálem arab-lakta keleti részében, amelyet az 1967-es agresszió óta tart megszállva. /taszsz/

kk. 21. Indira Gandhi - Sri Lanka

hb/uj/e ki u j d e l h i , 1973. április 30. /mti/

az indiai sajtó Indira Gandhi miniszterelnök Sri Lanka-i /ceyloni/ látogatását kommentálva hangsúlyozza, hogy a miniszterelnök-asszony utazása lehetővé tette több vitás kérdés megoldását és a baráti kapcsolatok erősítését India és Sri Lanka között. a Times of India például megállapítja, hogy a látogatás előmozdítja a két ország kereskedelmi és gazdasági kapcsolatai erősödését.

a patriot rámutat: India és Sri Lanka kifejezte azt a reményét, hogy a két ország kormányának külpolitikai erőfeszítéseivel a jövőben is az egyetemes béke ügyét szolgálják és elősegítik a két ország széleskörű kereskedelmi és gazdasági együttműködésének fejlesztését. /taszsz/

kk. 22. vietnami buddhisták felhívása

mj/mj/e ki p á r i z s , 1973. április 30. /mti/

a vietnami buddhisták szövetsége nyilatkozatban követelte a saigoni rezsimtől a demokratikus szabadságjogok helyreállítását és a politikai foglyok szabadonbocsátását. a nyilatkozat hangsúlyozza: a Thieu-rendszert továbbra is támogató egyesült államok viseli a felelősséget a Dél-Vietnamban kialakult politikai feszültségért és azért, hogy a saigoni adminisztráció általandóan megszegi a Vietnamból szóló párizsi megállapodást. /taszsz/

12.45/e

-15-

1605

kk. 23. rövid hírek

mj/mj/e ki

1973. április 30. /mti/

e m p o l i /olaszország/: földrengés

a richter-skála szerint hármas-négyes erősségű földrengés okozott riadalmat empoliban és több más firenze-környéki városban hétfőn délelőtt. károkról nem érkezett jelentés. /reuter/

b i l b a o : gerillák

az illegális baszk felszabadítási szervezet /eta/ tagjai egy tüntetés során bilbaotól öt kilométerre, megsebesítettek egy rendőrt, amikor a rendőrség hétfőn egy baszk vezető meggyilkolása miatti tüntető tömegre támadt. egy tüntetőt a rendőrség őrizetbe vett. /ap/

p e k i n g : japán küldöttség

kuno csudzsi, japán posta- és távközlésügyi miniszter vezetésével küldöttség érkezett látogatásra pekingbe. a delegációt csung fu-hsziang, a kínai távközlésügyi hivatal igazgatója hívta meg. /uj kina/

r e y k j a v i k : lemondás

hannibal valdimarsson, izland közlekedés- és szociálisügyi minisztere hétfőn meglepetésszerűen benyújtotta lemondását johannesson miniszterelnöknek. megfigyelők szerint a miniszternek különvéleménye van az angliával és nyugat-németországgal fennálló halászáti vita kérdésében. /reuter/

s t o c k h o l m : nobel-díj

a nobel-díjjal járó összeg idén 510 000 svéd korona lesz - jelentették be stockholmban. a 480 000 koronás tiszteletdíjat a 6 százalékos leértékelés ellensúlyozásául emelték meg. /dpa/

-..-

13.42/e

- 16 -

16¹⁰

o

kk. 24. indokina - vegyes

fm/uj/e ki

1973. április 30./mti/

a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya és a saigoni kormányzat képviselői csütörtökön folytatják tárgyalásaikat dél-vietnam politikai jövőjéről -, közölte hétfőn ly van sau, a difk szóvivője.

ez lesz a két dél-vietnami fél kilencedik találkozója a vietnami tüzszüneti megállapodás aláírása óta. a soronkövetkező tárgyalást párizs elővárosában, la celle-saint-cloud-ban tartják.

a difk szóvivője a legközelebbi találkozó időpontjának bejelentésével egyidejűleg cáfolta azokat a saigoni híreszteléseket, amelyek szerint a két dél-vietnami fél küldöttsége bizalmas megbeszéléseket tartott. nyomatékosan aláhuzta, hogy la celle-saint-cloud-ban „a hivatalos plenáris üléseken kívül más üléseket nem tartottak,,. /upi/

h a n o i

a szocialista testvérországok szakszervezeti központjainak meghívására a szovjetunióban, kubában, csehszlovákiában, lengyelországban, az ndk-ban, magyarországon, albániában, bulgáriában, mongóliában és romániában tartandó május 1-1 ünnepségeken részt vesznek a demokratikus vietnam szakszervezeti szövetségének küldöttségei -, közölte hétfőn a vna. /vna/

p h n o m p e n h

a phnom penh-i hadvezetés szóvivője hétfőn azt mondta, hogy a „kommunista,, egységek - vagyis a khmer hazafiak - visszavonultak a mekong-folyónak a fővárossal szemben lévő keleti partjáról. közölte, hogy a rezsim alakulatainak a folyó keleti partján sikerült ellenőrzésük alá vonni egy négy kilométer hosszú szakaszt.

az akciót amerikai repülőgépek hetek óta tartó szőnyegbombázásai előzték meg. ezen kívül a phnom penh-i parancsnokság 1 500 katonát vezényelt ki a 4-500 partizán ellen, aki a térségben, a fővárostól 3-4 kilométernyire építette ki állásait.

a khmer hazafiak hétfőn reggel a főváros centrumától mindössze 6.5 kilométernyire ismét heves tüzérségi tüzzel tartóztatták fel a phnom penh-i alakulatok próbálkozásait. /upi/

/folyt.köv./
13.47/e

- 17 -

16¹⁵

m

kk. 24. /indokina...folyt./e

s a i g o n

a saigoni fél és a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság ehavi indonéz elnökének akadékoskodása miatt elmaradt a két dél-vietnami fél által őrizetben tartott polgári foglyok újabb csoportjának hétfőre tervezett szabadonbocsátása. egy saigoni szóvivő közölte, hogy a thieu-rezsim hatóságai a tervezett időpontban nem bocsátják szabadon az általuk őrizetben tartott 400 polgári személyt. arról azonban nem nyilatkozott, hogy a difk átadja-e a hétfői napon a felszabadító erők fogságába esett 322 saigoni polgári személyt, akiknek szabadonbocsátását korábban jelezte. /upi/

kk. 25. béke-világkongresszus

hb/so/e ki

1973. április 30. /mti/

k a i r ó

az afroázsiai szolidaritási szervezet állandó titkársága kairóban nyilatkozatot adott ki, amelyben teljes támogatásáról biztosítja a moszkvában idén október 2-7 között megrendezésre kerülő béke-világkongresszust. a nyilatkozat hangoztatja, hogy az afroázsiai szolidaritási szervezet minden tőle telhetőt megtesz a béke-világkongresszus előkészítése és sikeres megtartása érdekében. /taszsz/

g e n f

zürichben végetért a szovjet, amerikai, nyugatnémet, angol és svájci oktatási szakemberek nemzetközi találkozója. a résztvevők kifejezték egyhangú álláspontjukat, hogy a moszkvában megrendezendő béke-világkongresszus megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket a béke megszilárdítása, a népek együttműködésének bővítése és békés egymás mellett élése, valamint az ENSZ alapokmánya alapvető elveinek megerősítése támaszt. a moszkvai kongresszus mindenkinek egyformán lehetőséget biztosít korunk olyan létfontosságú problémáinak megvitatására, mint az egyetemes béke megerősítése, a nemzetközi biztonság szavatolása, a leszerelés és a különböző társadalmi, valamint politikai szervezetek közötti megértés. /taszsz/

13.50/e

- 18 -

1620

kk. 26. biró józsef marokkóban

mm/e ki

r a b a t , 1973. április 30. /mti/

biró józsef külkereskedelmi miniszter hétfő délután marokkóba érkezett. külkereskedelmi miniszterünk a tervek szerint részt vesz a 25. casablancai nemzetközi vásár magyar napján és a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztéséről tárgyal. /afp/

kk 27. helsinki konzultáció - munkabizottság

lb gi ki

h e l s i n k i , 1973. április 30. /mti/

tászló balázs, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

az európai biztonsági és együttműködési értekezletet előkészítő helsinki nagykövetségi tanácskozás munkabizottsága hétfőn délelőtt folytatta a konferencia harmadik napirendi pontjáról, a kulturális együttműködésről szóló általános vitát. a tanácskozás köreiből származó értesülés szerint a tárgyszerű légkörben végbement ülésen a diplomaták ezúttal nem annyira a napirendi pont érdemi kérdéseiről cseréltek véleményt, hanem arról, hogyan lehetne a közel jövőben itt is áttérni az általános vitáról a szerkesztés szakaszára.

ugyancsak délelőtt ülést tartott az a munkacsoport, amely a biztonsági értekezlet lebonyolításával járó költségek felosztását tárgyalja.

délután szokás szerint az ugynevezett minicsoport ülészik, amely az első napirendi pont szerkesztését végzi.

a helsinki konzultáció május elsején szünnapot tart.

14.15/gi

- 19 -

1620

mkk. 28. május 1. előtt

hb/so/e ki

1973. április 30. /mti/

világszerte készülnek a munkásosztály nagy nemzetközi ünnepeire. pozsony például ünnepi külsőt öltött május 1-e tiszteletére. az utcákat az ország szocialista vívmányait hirdető transzparenszek, a munkásosztály nemzetközi egységének erősítését sürgető jelszavak, csehszlovák és szovjet zászlók díszítik.

a lengyel népköztársaság ugyancsak készülődik május 1-e megünneplésére. a városokban és falvakban az utcák máris ünnepi díszbe öltöztek, az iparvállalatoknál, az építkezéseken, az állami és társadalmi intézményekben a dolgozók a munkásmozgalom veteránjaival és élmunkásokkal találkoznak.

szófia is ünnepi külsőt mutat. az utcákat vörös és fehér-zöld-piros színű nemzeti lobogók, színes transzparenszek, makettek és jelszók díszítik.

havannában több mint 100 000 munkás, egyetemi hallgató és iskolás vesz részt a május 1-1 ünnepi felvonuláson. a forradalom terén megrendezendő nagy seregszemlén 21 szakszervezet képviselteti magát. /reuter/

a vietnami szakszervezeti szövetség kiáltványt tett közzé május 1-e alkalmából és ebben felszólítja az ország munkásosztályát és népét, hogy erősítse egységét, fokozza éberségét és tegyen meg mindent az elért győzelem megszilárdítása, a szilárd béke megőrzése, dél-vietnam függetlenségének és demokráciájának megteremtése és a haza békés egyesítésének ügyében való előrehaladás érdekében.

a panamai néppárt május 1-e alkalmából nyilatkozatot adott ki, amelyben szolidaritásáról biztosítja a nemzetközi munkásmozgalmat, a szocialista közösséget, az imperializmus és a monopóliumok ellen küzdő népeket, egyebek között a kubai, a chilei és a perui népet. /taszsz/

pekingben nagyon mérsékelt ünnepséget rendeznek május 1-e alkalmából -, jelentik a kínai fővárosban működő nyugati tudósítók. ismét elmarad a tűzijáték és egyelőre nem ismeretes, hogyan rendezik meg az ünnepi felvonulást.

egy másfajta, jellemző készülődés híre a dpa jelentése nyomán: a nyugatnémet ipari intézet elnevezésű tőkés szervezet május 1-e alkalmából felszólította a szakszervezeteket, hogy „új követeléseik mellett ne feledkezzenek meg a közös feladatokról sem, s a német szövetségi köztársaságban „védjék meg a társadalmi és gazdasági haladás bevált alapjait a radikális erőkkel szemben,„. /taszsz, afp, dpa, REUTER/

14.33/e

- 20 -

kk 29. okp - iskolaügy

hb/so gi ki

r ó m a, 1973. április 30. /mti/

rómában végetért az olasz kommunista párt második országos iskolaügyi értekezlete. a résztvevők megvitatták az olasz iskolareform kérdéseit és a pártnak e téren kifejtett tevékenységét.

az országos pártértekezleten az okp helyi szervezeteinek, a szakszervezeteknek, a demokratikus pártoknak és szervezeteknek, valamint a tanároknak és a diákoknak képviselőiben több mint 600 küldött vett részt. követelték, hogy az olasz iskolákban hajtsanak végre demokratikus reformokat, számolják fel az oktatási rendszerben tapasztalható társadalmi egyenlőtlenségeket, és teremtsenek olyan feltételeket, amelyek biztosítják az ifjúságnak jogát a tanuláshoz. /taszsz/

-.-

kk. 30. közel-kelet - 2

mm/e ki

1973. április 30. /mti/

b e i r u t

két palesztin gerillavezér vasárnap felszólította kadhafi libiai államfőt, hogy vagy államosítsa az országban lévő amerikai olaj-érdekeltségeket, vagy „hallgasson,„. abu ajad, az el-fatah egyik vezetője és najef havatmeh, a palesztina felszabadításáért küzdő demokratikus népfront vezetője egy palesztin menekülttáborban rendezett tömeggyűlésen szólalt fel.

a beirut-i lapok beszámolója szerint abu ajad kijelentette: „elutasítjuk azokat az arab vezetőket, akik prédikálnak nekünk vagy könnyöradományokat adnak. mostantól kezdve csak azokat soroljuk a palesztin mozgalom támogatói közé, akik államosítják országukban az imperialista érdekeltségeket,„ - mondotta az el-fatah vezetője.

beirut-i vélemény szerint a palesztin vezetők beszédei arra utalnak, hogy ellentétek merültek fel a gerillák és libia viszonyában. /ap/

/folyt.köv./
14.40/e

- 21 -

1600

kk. 30. /közel...folyt./e

r ó m a

Libia a gyakorlatban is bevezette azt a rendeletet, amely megtiltja minden nem arab nyelvű felirattal is ellátott utlevéllel rendelkező utas számára a belépést az ország területére - közölték Libia római nagykövetségének munkatársai. Tripoli-ból vasárnap többszáz utast irányítottak vissza az olasz fővárosba, köztük a Libiában dolgozó amerikai olajszakembereket, akik a hét végén külföldön töltötték.

az arab feliratos utlevéllel rendelkezők bebocsátására vonatkozó rendelet január 1-én lépett életbe, de mindeddig csak turistákra, újságírókra és misszionáriusokra alkalmazták. a tilalom kiszélesítését Rómában a Kadhafi által nemrégiben meghirdetett „kulturális forradalom”, első nagyobb lépéseként értéklik. /ap/

...-

v

kk 31. rövid hírek

fm fm bh ki

1973. április 30./mti/

r a n g o o n

ismeretlen tettes vasárnap éjjel kézigránátot hajított a rangooni központi pályaudvaron várakozó tömeg közé. négy személy meghalt, 27-en megsebesültek./reuter/

l y o n

hétfőn egy lyoni kórházban meghalt az 56 éves Carmen Guerre asszony, akin április 3-án - vagyis 26 nappal ezelőtt - hajtottak végre szívtünetet. eddig Franciaországban összesen 13 szívtünetet kísértek meg. a páciensek közül csak egyetlen egy, az 1968 november 27-én Marseille-ben műtött Emmanuel Vitria maradt életben./afp/

/folyt. köv./

15.10./e

1648

- 22 -

kk 31. /rövid hírek ... folyt./ bh

r ó m a : olaszország nagy városaiban - Rómában, Torinóban, Nápolyban, Palermo-ban, Reggio di Calabria-ban - már több mint két hete sztrájkolnak a postások. a szervezetek április 20-án felfüggesztették ugyan a 180 000 olasz postásnak adott sztrájkparancsot, azok azonban mindeddig nem vettek fel a munkát. május 2-án, szerdán újabb ülést tartanak a postászakszervezetek és a kormány megbízottai, hogy kísérletet tegyenek a helyzet meggyorsítására. közben a postai küldemények tízezrei halmozódtak fel a nagy városok postahivatalaiban./afp/

L o n d o n

London Heathrow-repülőterén hétfőn - egy amerikai és egy nyugatnémet utas kézitáskájából - mintegy 40 000 font értékű, kilenc kilogramnyi koncentrált hasist koboztak el./afp/

nyugat-berlin : részeg katona

egy részeg amerikai katona nyugat-Berlinben az egyik éjszakai mulatóhelyen pisztollyal megsebesített két nőt. a rendőrség többórás hajszá után elfogta és átadta az amerikai katonai rendőrségnek./taszsz/

s z ó f i a : dimitrov-muzeum

a bolgár minisztertanács úgy döntött, hogy Szófiában múzeumot létesítenek Georgi Dimitrov emlékére. a 15 000 négyzetméter alapterületű múzeumban 25 teremben mutatják majd be a bolgár nép nagy fiának életéről és munkásságáról szóló dokumentumokat és fényképeket./taszsz/

d a c c a : tájfun

vasárnap kétszer is tájfun pusztított a bengáli napi közársaság északi és északnyugati térségében. a dühöngő vihar emberáldozatokat követelt és nagy pusztítást végzett a rizsföldeken./taszsz/

L o n d o n : erődemonstráció

hétfőn Lisszaboni látogatásra indult a brit haditengerészet egyik hajórajja. a három rakéta-torpedórombolóból álló egység látogatását, nyilván nem minden demonstratív cél nélkül, éppen az „angol-portugál szövetség”, fennállásának 600. évfordulójára időztették./taszsz/

p/folyt. köv./

15.15 bh

1650

- 23 -

kk 31. /rövid hírek... 2. folyt./ bh

p á r i z s : emlékünnepe

franciaországban vasárnap országsszerte megemlékeztek a fasiszta koncentrációs táborok áldozatairól. párizsban az ismeretlen katonasirjánál és más emlékműveknél elhelyezték a megemlékezés virágait./taszsz/

r ó m a : gramsci

a szardíniai ales helységben, antonio gramsci szülőhelyén, emlékünnepe tartottak az olasz kommunista párt megalapítója halálának 36. évfordulója alkalmából. az ünnepegen részt vettek a demokratikus szervezetek és antifasiszta pártok képviselői, munkásküldöttségek és neves személyiségek./taszsz/

b e l g r á d : minics-ohira

belgrádban hétfőn megkezdődtek a tárgyalások milos minics, a szövetségi végrehajtó tanács /kormány/ alelnöke, külügyminiszter és ohira maszajosi japán külügyminiszter között, aki hivatalos látogatáson tartózkodik a jugoszláv fővárosban. a két külügyminiszter országa kapcsolatait és időszerű nemzetközi kérdéseket vitat meg./taszsz/

--

kk 32. scheel elutazott ameríkába

sz g l e h b o n n , 1973. április 30. /mti/

walter scheel nyugatnémet külügyminiszter néhány órával djakartából való hazatérte után, hétfőn elutazott washingtonba, ahol a már ott tartózkodó willy brandt kancellárral együtt részt vesz a nixon elnökkel folytatandó megbeszélésen. a tárgyalások témája az egyesült államok és nyugat-európa kapcsolatainak új alapokra helyezése lesz. mint ismeretes, kissinger új „atlanti charta”, kidolgozását javasolta, s ez változásokat jelentene az amerikai-nyugat-európai relációkban.

walter scheel kedden rogers amerikai külügyminiszterrel folytat majd előzetes tárgyalás. /ap, dpa/

--

16,15/g1

- 24 -

17⁰⁰

kk 33. alain de boissieu

hl g l e h m o s z k v a , 1973. április 30. /mti/

alain de boissieu tábornok, a francia szárazföldi haderő vezérkari főnöke hétfőn befejezte hivatalos látogatását a szovjetunióban és hazautazott párizsba.

a francia katonai vezető moszkván kívül felkereste leningrádot és járt szovjet közép-ázsiaiban is.

a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában alain de boissieu tábornok hangsúlyozta, hogy nagy benyomást tett ra a szovjetunió-beli látogatás. különösen nagyra értékelte a szovjet katonai oktatási intézményeket. megállapította, hogy a jövőendő szovjet katonatisztek nagy gondossággal képezik ki és ez lehetővé teszi, hogy magas képzettségű szakemberekké váljanak. /taszsz/

--

kk 34. vdk - amerikai tárgyalások

csr/am g l e h p á r i z s , 1973. április 30. /mti/

a vdk és az egyesült államok küldöttségei - nguyen co thach külügyminiszter-helyettes, illetőleg william sullivan külügyi államtitkár-helyettes vezetésével - hétfő délután párizs egyik elővárosában, @lf-sur-yvette-ben, a francia kommunista párt villájában folytatták tanácskozásukat a vietnami békemegállapodás végrehajtásával kapcsolatos kérdésekről.

a két küldöttségnek ez a harmadik, s a jelek szerint egyben az utolsó találkozója. a vdk küldöttségének vezetője ugyanis a tanácskozás színhelyére érkezve újságíróknak elmondta, hogy kedd reggel visszautazik hanoiába. az amerikai küldöttség hazautazását is keddre tervezik. /afp, upi/

--

16,25/g1

- 25 -

17¹⁰

kk 35. párizsi vásár - magyar sajtóértekezlet

ds bh leh pá r i z s , 1973. április 30. /mti/

a hagyományos tavaszi párizsi vásáron, amelyen Magyarország is részt vesz, hétfőn a magyar pavillonban sajtóértekezletet tartottak. a sajtóértekezleten dr. rédei jeno, a párizsi magyar nagykövetség kereskedelmi tanácsosa ismertette a magyar gazdaság és külkereskedelem időszerű kérdéseit s a magyar francia külkereskedelmi kapcsolatok alakulását a francia sajtó képviselői előtt, vecsey györgy főszerkesztő, az idegenforgalmi újságírók és írók nemzetközi szövetségének elnöke pedig Magyarországnak a nemzetközi idegenforgalomban játszott növekvő szerepéről beszélt.

a vásár látogatói közül már eddig is számosan kerestek fel a magyar pavillont, mely a magyar könnyűipar és élelmiszeripar, a magyar népművészet és ötvösipar termékeit mutatja be a francia közönségnek.

--

kk 36. szekszárdi festők

ds bh leh pá r i z s , 1973. április 30. /mti/

szekszárd francia testvérvárosában, a párizskörnyéki bezonban, vasárnap mód péter nagykövet és andré bettencourt polgármester ünnepélyes keretek között kiállítást nyitott meg, három szekszárdi festő - molnár györgy, szily géza és ufváry lajos - képeiből.

a két folyamán szekszárdból küldöttség érkezik bezonba, ahol szombaton magyar estét rendeznek.

--

- 26 -

17.0 bh

17 0

kk 37. kissinger - moszkva

hl bh leh m o s z k v a , 1973. április 30. /taszsz/

mint a szovjet külügyminisztériumhoz közelálló körökből ismeretessé vált, henry kissinger, nixon amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadóját május 4-re moszkvába várják. /mti/

--

kk 38. rövid hírek

hl bh leh 1973. április 30.

b u e n o s a i r e s : quijada

hétfőn buenos airesben lelőtték hermes quijada ellentenger-nagyot. az argentin vezérkari főnökök egyesített bizottságának volt elnökét két motorkerékpáros gerilla gépkocsijában lőtte agyon. /sp, afp/

m a s e r u / Lesotho / : jonathan beszéde

leabua jonathan lesothói miniszterelnök hétfői beszédében elítélte azokat a hatalmakat, amelyek fegyvereket szállítanak a dél-afrikai fehér kisebbségi rendszereknek. a miniszterelnök bírálta a rhodésia ellen hozott szankciók nyílt megsértését is. /ap/

t a o r m i n a : görög sír

az időszámításunk előtti iv. századból származó görög sírba bukkantak taormina közelében. a terrakotta lapokkal borított sírban temetkezési tárgyakat találtak. az értékes régészeti lelet segíti a tudósokat annak megállapításában, hogy hol helyezkedett el az első görög település sziciliában. /afp/

b é c s : puja frigyes

puja frigyes, a külügyminiszter első helyettese hétfőn svájci tárgyalásainak befejeztével walter wodaknak, az osztrák külügyminisztérium főtitkárának a meghívására konzultáció céljából bécsbe érkezett. /mti/

--
- 27 -

17.25 bh

17 25

kk 39. közel-kelet - vegyes

fp bh leh

te l a v i v

1973. április 30./mti/

a reakciós, terjeszkedő a szovjet-ellenes, imperialista politikát elítélő jelszavakkal készült a nemzetközi munkásosztály ünnepére, május elsejére az izraeli kommunista párt.

mint a ctk csehszlovák hírügynökség tel avivi tudósítója jelentette, az ünnepen meir vilner, a párt főtitkára megnyitja a párt új hivatali helységét jeruzsálem nyugati részében, s részt vesz a kommunista párt erős bázisaként ismert názáretben rendezendő ünnepségen. tel aviv egyik terén a kommunisták nagygyűlést tartanak az ünnep alkalmából./ctk/

b e i r u t

a líbiai hírügynökség jelentése szerint líbia képviselői nem vesznek részt az afrikai egységsszervezet jövő hónapra tervezett csúcskonferenciáján. a jelentés szerint kadhafi líbiai elnök táviratban értesítette erről a szervezet tagállamait, ugyanakkor felszólította őket: világosan körvonalazzák álláspontjukat a közel-keleti kérdést illetően, ellenkező esetben a líbiai kormány a jövőben nem vesz részt a szervezet munkájában. mint az upi hírügynökség megállapítja, a jelek szerint líbia az afrikai egységsszervezettől határozottabb izrael-ellenes álláspontot vár. a hírügynökség szerint algéria - az afrikai egységsszervezet 10. évfordulója alkalmából - fel fogja kérni az összes tagországot hogy szakítsa meg kapcsolatait izraellel./upi/

--

kk 40. szkp kb - cedenbal

hl bh leh

m o s z k v a , 1973. április 30. /mti/

mongólia kommunistái és dolgozói helyeslik és egyhangulag támogatják az szkp központi bizottsága plénumának eredményeit, amelyek a szovjetunió és az szkp döntő szerepéről tanuskodnak a nemzetközi politikában és a világ fejlődésében - jelentette ki egy ulánbátori párttanácskozáson jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke.

/folyt. köv./

17.35 bh

- 28 -

1445

kk 40. /szkp kb ... folyt./

a két egymással ellentétes társadalmi és gazdasági rendszer - a szocialista és a kapitalista - konfrontációjának körülményei között semmilyen megalkuvásról vagy semlegességről sem lehet szó a reakciós ideológiával, az antikommunizmussal, a szovjetellenességgel és a maoizmussal szemben vívott küzdelemben - mondotta cedenbal.

az mnfp újra megerősíti szolidaritását és egységét az szkp vel és a többi marxista-leninista testvérpárttal az egyetemes béke és biztonság, a szocialista közösség, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége erősítéséért folytatott harcban - állapította meg jumzsagijn cedenbal./taszsz/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk 13. számú hírünk /közel-kelet .../ 1. bekezdés 2. sorában a szöveg helyesen:

ensz-közygyülés 27. ülészakának

/mti/

--

kk 41. vdk- amerikai tárgyalások - 2.

csr/am gi leh p á r i z s, 1973. április 30. /mti/

a vdk és az egyesült államok küldöttségei hétfőn gif-sur-yvette-ben egy és háromnegyed órán át tanácskoztak. nguyen co thach külügyminiszterhelyettes, a vdk küldöttségének vezetője a találkozó után adott sajtónyilatkozatában elmondta, hogy a két küldöttség a három megbeszélésen áttekintette a párizsban kötött vietnami békemegállapodás valamennyi cikkelyét és mind-egyik fél előterjesztette saját nézeteit, a megbeszélés célja a megállapodás maradéktalan végrehajtását célzó intézkedések előkészítése volt. mint mondotta, a tárgyalófelek ezután jelentést tesznek saját kormányuknak. arra a kérdésre, várható-e le duc tho és henry kissinger újabb találkozója, a külügyminiszter-helyettes válaszában ezt az eshetőséget nem zárta ki, de azt felelte, hogy az újabb fejleményekről időben tájékoztatni fogják a sajtót.

/folyt. köv./

18,10/gi

- 29 -

1815

kk 41. /vdk - amerikai ...1. folyt./g1

nguyen co thach rámutatott: ha az amerikaiak nem újítják fel a vdk vizeinek aknántalanítását és folytatják az ország légiterében végzett felderítő repüléseket, ezzel súlyosan megsértik a békemegállapodást. emlékeztetett arra, hogy az egyesült államok tízezer aknát helyeztek el a vdk területei vizein, s eddig csupán hármat távolított el.

william sullivan külügyi államtitkár-helyettes, az amerikai küldöttség vezetője nyilatkozatában kijelentette, hogy a küldöttség a találkozók során eleget tett küldetésének, vagyis előkészítette a vietnami békemegállapodás végrehajtásának felülvizsgálatát.

a két küldöttség kedden elutazik a francia fővárosból. /ap, upi/

..-

kk 42. Lemondások a fehér házban

kt bh leh washington, 1973. április 30.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

nixon elnök hétfőn délelőtt visszatért camp david-ból a fehér házba, majd szóvivője útján bejelentette, hogy elfogadta három legmagasabb rangú fehér házi munkatársa: h.r. haldeman, a fehér házi törzsgárda személyzeti főnöke, john ehrlichman belpolitikai főtanácsadó és john dean fő-jogtanácsos lemondását. bejelentették továbbá, hogy richard kleindienst igazságügyminiszter felmentését kérte, „mivel úgy érezte, nem maradhat az igazságügyminisztérium élén, miután a vizsgálatokból úgy tűnik, hogy a vele szoros hivatali és személyi kapcsolatban levő személyek is érintve vannak a watergate ügyben és a kapcsolódó ügyekben,„

ronald ziegler az elnök sajtótitkára bejelentette, hogy a nixon elnök helyi idő szerint hétfőn este 21 órakor - magyar idő szerint kedden hajnal 12 órakor - rádió és tv-beszédet intéz az amerikai néphez.

/folyt. köv./

- 30 -

18.15 bh

1820

kk 42. /Lemondások a ... folyt./ bh

ziegler ezt követően elnöki nyilatkozatot olvasott fel, eszerint az elnök elliótt richardson hadügyminisztert kéri fel, hogy foglalja el kleindienst helyét az igazságügyminisztérium élén és a jelölést a szenátus elé terjeszti kérve annak azonnali megerősítését. nixon elnök felszólította richardsont, hogy szenátusi megerősítésétől függően azonnal kapcsolódjék bele a watergate-üggyel kapcsolatos vizsgálatba. az elnöki nyilatkozat hangsúlyozza, hogy richardson veszi át a teljes felelősséget és hatáskört a watergate-vizsgálat ügyében.

haldeman és ehrlichman lemondásával összefüggésben az elnöki nyilatkozat kiemeli, hogy nixon elnök „nagy sajnálkozással„ fogadja el „két legközelebbi barátjának és legmegbízhatóbb munkatársának„ lemondását. john dean-t illetően - aki korábban külön nyilatkozatban jelentette be, hogy nem vállalja a bűnbak szerepét - az elnöki nyilatkozat hangsúlyozza, hogy nixon elnök kérte és elfogadta dean lemondását. john dean helyére leonard garment-et, a fehér házi eddigi különleges konzultánsát kérte fel az elnök azzal a feladattal, hogy - mintegy a fehér ház „watergate-összekötőjeként„ - képviselje a fehér házat a watergate-vizsgálatot érintő minden ügyben és közvetlenül tájékoztassa az elnököt.

..-

kk 43. kissinger - moszkva - 2.

kt g1 leh w a s h i n g t o n, 1973. április 30. /mti/

a fehér ház is bejelentette, hogy dr. henry kissinger előzetes megállapodás értelmében május 4-én moszkvába érkezik a szovjetunió és az egyesült államok közötti közös érdekű kérdések megvitatására.

kérdésekre válaszolva warren helyettes szóvivő közölte, hogy kissinger várakozás szerint 4-5 napig marad a szovjet fővárosban a kétoldali kapcsolatok és a közös érdekű nemzetközi problémák átfogó megvitatására és előre láthatólag érinteni fogják leonyid brezsnyev, az szkp főtitkára tervezett amerikai viszontlátogatásának kérdését is.

warren közölte azt is, hogy nixon elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója moszkvából egyenesen visszatér washingtonba és nem áll meg utközben párizsban.
/folyt. köv./

17,25/g1

- 31 -

1820

kk 43. /kissinger - ... 1. ü65./g1

a szerkesztőségek tájékoztatására!

warren hozzátette, hogy továbbra is érvényesnek tekintik azt a korábbi bejelentést, amely szerint kissinger május közepén ismét találkozik párizsban le duc tho-val a vdk párizsi tárgyalóküldöttségének különleges tanácsadójával.

--

kk 44. a francia nukleáris kísérletek ellen

csr am bh leh wellington, sydney 1973. április 30./mti/

normand kirk új zéland-i miniszterelnök hétfőn wellingtonban sajtóértekezleten kijelentette: ha minden más módszer kudarcot vall, akkor az új-zéland-i kormány tagjai hadihajón el fognak menni a csendes-óceán térségében tervezett francia nukleáris kísérletek övezetébe. rományét fejezte ki, hogy a hágai nemzetközi bíróság 15 napon belül foglalkozni fog kormánya kérésével.

linus pauling nobel-díjas vegyészprofesszor hétfőn sydneyben a francia nukleáris kísérletekről szólva rámutatott: husz megatonna hidrogénbomba légköri robbantásának következtében 500 ezer torzszülött születne és 500 ezer ember kaphat rákot.

henry rathgeber, a sydney-i egyetem fizikus professzora, aki ausztráliai küldöttség tagjaként ellátogatott a francia-polinéziába, a nukleáris kísérletek színhelyére, hogy a francia kormány kérésére tanulmányozza a biztonsági óvintézkedéseket, tapasztalatairól beszámolva kijelentette: franciaország a kísérletekkel embereket öl meg. a rádióaktív csapadék leukémiát és rákot okoz. óvintézkedéseket tettek ugyan, hogy a minimálisra csökkentsék a csapadékot a kísérlet színhelyének közelében - mondotta a professzor - de a nukleáris bombák robbantásakor keletkező rádióaktív csapadék a légkör felső rétegeibe kerül és szétáramlik a föld körül./afp, ap/

--
- 32 -

18.30 bh

206

kk 45. kambodzsa - dél-vietnam

csr am bh leh

1973. április 30. /mti /

phnom penh

a lon nol-rezsim tájékoztatásügyi minisztériuma hétfőn közétett a politikai főtanács megalakulásáról kiadott - már ismertetett - elnöki rendeletet. a válságba jutott rezsim megmentésének céljával létrehozott politikai főtanács megalakulása - politikai megfigyelők szerint - voltaképpen megfosztotta lon nol tábornokot államfői hatalmától, mert a rendelet kimondja, hogy a politikai főtanács többségi szavazattal dönt az ügyekről, elnöke ugyan lon nol tábornok, de nem vétőzhatja meg a többség döntéseit, a politikai főtanács üléseit a tanács bármelyik tagjának kérésére össze lehet hívni. a tanács további három tagja, vagyis cheng heng, sirik matak és in tam a elnöki rangot kap.

a politikai főtanács és a rezsim politikai pártjának vezetői hétfőn tanácskozást tartottak az új kormány megalakításáról, de a megbeszélésről semmi nem szivárgott ki./afp, reuter/

x x x

lon non dandártábornok, a phnom penh-i rezsim vezetőjének unokaöccse hétfőn kényszerű, nem hivatalos külföldi utra indult. három hetet tölt franciaországban és egy hónapra megy az egyesült államokba. távozását a rezsimen belüli ellenzék vezetői erőszakolták ki. elutazását eddig már több alkalommal elhalasztotta. lon non hétfőn cáfolta a phnom penh-i rádióknak azt a jelentését amely szerint meghívást kapott nixon elnöktől. de a reuter tudósítójának azt mondta, hogy szívesen tenne eleget ilyen meghívásnak./reuter/

saigon

a thieu-rezsim rendőrsége hétfő este karhatalommal saigonba vitte, majd szabadon engedte azt a három külföldi újságíró - két amerikai és egy franciát -, akiket azért vették őrizetbe, mert a saigoni hatóságok engedélye nélkül 11 napos körutat tettek felszabadított dél-vietnami területen. az újságíróknak megparancsolták, hogy szerdán jelenjenek meg a saigoni tájékoztatásügyi minisztériumban.

/folyt. köv./

18.55 bh

1800

- 33 -

kk 45. /kambodzsa ... folyt./ bh

olivier todd, a le nouvel observateur című francia hetilap tudósítója beszámolt a letartóztatás körülményeiről és elmondta, hogy a saigoni hatóságok elkobozták összes felvételeiket és jegyzeteiket. /afp, ap/

a saigoni hatóságok közleményben tiltottak meg minden május 1-i felvonulást. még a gyárakban is csak külön engedéllyel szabad bármiféle gyűlést tartani. /vna/

nguyen van thieu, a saigoni rezsim elnöke hétfőn pártgyűlésen bejelentette, hogy egy héten belül katonai irányvonalak szerint átszervezi kormányzatát. a saigoni kabinet hamarosan nagyarányú közigazgatási reformot jelent be. thieu azt is elmondta, hogy nixon elnök bőkezű segítséget ígért saigonnak, s azt is megígérte, hogy az egyesült államok ,, megtorolja, ha a kommunisták megsértik a tüzszünetet,,. /upi/

--

kk 46. rövid hírek

hl gi leh

1973. április 30. /mti/

prága: mackevics

vlagyimir mackevics, a szovjetunió új prágai nagykövete hétfőn megérkezett állomáshelyére. /ctk/

liszabon: pokolgépek

a rendőrség bejelentése szerint a vasárnapi nap folyamán portugália területén mintegy 20 pokolgép robbant. több robbanószerekkel röpcédulákat is szórtak szét. a robbanások halálos áldozatokat nem követeltek, két személy azonban sérüléseket szenvedett. /upi/

peking: kanadai miniszter

csiao kuan-hua kínai külügyminiszter-helyettes hétfőn pekingben fogadta donald macdonald kanadai bányász- és energiaügyi minisztert, macdonald kanadai olajipari küldöttség élén tartózkodik kínában. /új kina/
/folyt. köv./
19,05/gi

- 34 -

1910

kk 46. /rövid hírek.../1. folyt./gi

vallotta: mintoff

dom mintoff máltai miniszterelnök hétfőn küldöttség élén vallettából róma, brüsszelbe, párizsba és londonba utazott. mintoff rómaiban találkozik giulio andreotti miniszterelnökkel és giuseppe medici külügyminiszterrel. /ap/

kattmandu: hegymászók

egy hattagu japán hegymászó csoportnak április 22-én és 23-án sikerült meghódítania a himalája kandzsoriba nevű csúcsát. ez volt a második alkalom, hogy hegymászók eljutottak a 6 882 méteres csúcsra. /afp/

--

kk 47. bíró józsef rabatban

küm fp/mh gi leh

rabat, 1973. április 30. /mti/

dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter hétfőn a marokkói fővárosba, rabatba érkezett. a magyar külkereskedelmi minisztert a repülőtéren a marokkói tájékoztatásügyi miniszter, a kereskedelem- és iparügyi minisztérium magasrangú képviselői fogadták; jelen volt molnár lászló, a magyar népköztársaság rabati nagykövete is.

dr. bíró józsef még a nap folyamán megkezdte tárgyalásait benszlíman marokkói kereskedelmi, iparügyi és bányászati miniszterrel, majd délután berrada földművelésügyi miniszternél tett látogatást.

a déli órákban benszlíman kereskedelmi, iparügyi és bányászati miniszter ebédet adott dr. bíró józsef tiszteletére, majd a magyar miniszter megkoszorúzza v. mohammed király sírját. /mti/

--

19,30/gi

- 35 -

1910

kk 48. vietnam

csr/am gi leh

h a n o i, 1973. április 30./mti/

vo dong giang ezredes, a kétoldalu katonai vegyesbizottság difk-tagozatának helyettes vezetője a saigoni kormányzathoz intézett jegyzékben tiltakozott amiatt, hogy április 26-án saigoni alakulatok nehéztüzérséggel támadták long an tartományban az ápr. 28-a és május 2-a között tervezett polgári fogolycsere átadásának színhelyét. a difk katonai küldöttsége a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottságot jegyzékben kérte az ügy kivizsgálására.

nguyen phu soai, a difk hanoi képviselőinek ideiglenes vezetője vasárnap a vdk fővárosában megtartott sajtóértekezleten elítélte a saigoni kormányt az általa őrizetben tartott polgári személyek átadásának késleltetése miatt. hangsúlyozta, hogy a békemegállapodásban előírt 90 nap eltelté után saigon még mindig százezreket tart börtönben. /vna/
x x x

ton duc thang, a vdk elnöke és truong chinh, a nemzetközi és állandó bizottságának elnöke vasárnap délután szívélyes beszélgetésen fogadta nguyen thi binh külügyminisztert, aki a párizsi vietnam-értekezleten a difk küldöttségét vezette és utban dél-vietnam felé, megállt hanoiban. /vna/
x x x

vasárnap hazautazott hanoiból dr. benjamin spock hírneves amerikai orvos, a népi koalíció a békéért és igazságért elnevezésű szervezet társelnöke. a vdk-ban tett látogatása során felkereste az egészségügyi minisztériumot és megtekintette az amerikai bombázások néhány színhelyét. /vna/
--

kk 51. lanusse - campora

sz gi leh

b u e n o s a i r e s, 1973. április 30./mti/

alejandro lanusse tábornok, argentina köztársasági elnöke hétfőn felkérte a jelenleg spanyolországban tartózkodó utódjelöltjét, hector camporát, hogy térjen haza buenos airesbe.

campora hazahívását megfigyelők összefüggésbe hozzák quijada ellentengernagy hétfőn történt lelövésével. /reuter/
--

20,25/g1

- 36 -

kk 49. e m b a r g ó 1973. április 30-án 22.00 óráig!

lenin békedíjak

hl mh bh leh

m o s z k v a, 1973. április 30./mti/

hétfőn moszkvában közzétették az 1972-es Lenin-békedíjasok névsorát.

a béke megőrzéséért és erősítéséért vívott küzdelemben szerzett kiemelkedő érdemeiért nemzetközi Lenin-békedíjat kapott:

leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára;
salvador allende, a chilei köztársaság elnöke;
enrique pastorino, a szakszervezeti világszövetség elnöke /uruguay/
james aldrige író, közéleti személyiség /anglia/

a lenin-békedíjat odaitéző bizottság április 19.-én moszkvában dmitrij szkobelcin akadémikus elnökletével megtartott ülésen hozta meg döntését.

a nemzetközi lenin-békedíjat minden év áprilisában adományozzák, abban a hónapban, amikor lenin, az szkp és a szovjet állam meg-alapítója született.

a kitüntetettek oklevelet, lenint ábrázoló arany érdemérmét és pénzjutalmat kapnak.
x x x

leonyid brezsnyev 1906-ban született, munkáscsaládban. 1931-ben lépett be az szkp-ba. a nagy honvédő háború előtt felelős tanácsi és pártmunkát végzett ukrajnában. a háború évében a harcoló hadsereg soraiban tevékenykedett. a háború után, mint területi pártszervezetek vezetője ukrajnában nagy mértékben hozzájárult a lerombolt városok, falvak és üzemek helyreállításához. később a moldvai kommunista párt, majd kazahsztán kommunista pártja élén állt.

/folyt. köv./

20.30 bh

- 37 -

kk 49. /Lenin békedíjak ... 1. folyt./ bh

Leonyid brezsnyev több éve tölt be felelős tisztségeket az szkp-ban és a szovjet államban.

mint a Lenin-békedíj bizottság indoklásában hangsúlyozták, Leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottságának főtitkára nagy figyelmet szentel az szkp kb nemzetközi tevékenységének külpolitikájának. ezen a területen végzett sokoldalú és rendkívül gyümölcsöző munkája a szocialista külpolitika lenini elvein alapul, a népek közötti béke és barátság, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének, az agresszió s a népek szuverenitása megsértése elleni kérelhetetlen harc elvein. Leonyid brezsnyev tevékenysége az internacionalizmus, az osztályszolidaritás elveivel való hűség, a dolgozó tömegek, az egész haladó emberiség érdekeiért vívott következetes küzdelem példája.

Leonyid brezsnyev nevével eltérhetetlenül összefügg az a kezdeményező és dinamikus külpolitikai program, amelyet a nemzetközi közvélemény méltán nevezett békeprogramnak. ez a program vált az egész emberiség sorsát érintő a szovjet békeoffenzíva alapjává.

☪ a szovjetunió

Leonyid brezsnyev sokat tett a szocialista közösség, mint a béke és a nemzetközi biztonság legfontosabb tényezője összefogásának erősítése érdekében.

brezsnyev neve összefügg azzal a hatalmas segítséggel és támogatással, amelyet a szovjet emberek indokina népeinek nyújtanak.

Leonyid brezsnyev sikraszáll a barátság és az együttműködés erősítéséért a szovjetunió és ázsia, afrika és latin-amerika népei között, az arab népekkel való szolidaritásért igazságos harcukban az izraeli agresszió ellen.

az egész világon nagy tiszteletet vívott ki magának Leonyid brezsnyev tevékeny küzdelmével az európai helyzet normalizálásáért, azért, hogy európa a tartós béke és a kölcsönösen előnyös együttműködés földrészévé váljék. ezen az uton fontos mérföldkő volt Leonyid brezsnyev sikeres megbeszélése georges pompidou francia elnökkel és willy brandt-tal, az nszk kancellárjával.

/folyt. köv./

- 38 -

20.33 bh

2046

kk 49. /Lenin békedíjak ... 2. folyt./ bh

a békeszerető erők teljes joggal kapcsolják össze Leonyid brezsnyev nevét azzal az új szakasszal, amely a szovjet-amerikai kapcsolatokban kezdődött. a szovjet-amerikai kapcsolatok kedvező fejlődése nemcsak a szovjetunió és az egyesült államok, hanem az egész nemzetközi biztonság erősítése szempontjából is fontos.

x x x

salvador allende 1908-ban született, valparaiso kikötővárosban. az egyetem elvégzése után allende politikai tevékenységgel kezdett foglalkozni. egyike a chilei szocialista párt alapító tagjainak. többször indult jelöltként az elnökválasztási küzdelemben. az 1970 szeptemberi elnökválasztáson megnyerte a választási küzdelmet, amikor a baloldali erők széles koalíciója győzelmet aratott.

a Lenin-békedíj bizottság indoklásában hangsúlyozta, hogy salvador allende hűségesen követi a béke, a szabadság és a népek függetlenségének eszméit. a béke erősítésében szerzett nagy érdemeiért kitüntették a joliot-curie nevet viselő béke-aranyéremmel is.

x x

enrique pastorino 1918-ban született montevidéóban. tizenhárom éves korában kezdett dolgozni egy huskombinátban. fokozott érdeklődést tanúsított a munkások problémái iránt. 1937-ben sztrájkok szervezéséért elbocsátották. kilenc évig dolgozott ezután cipőgyárban. már akkor tevékenyen részt vett a szakszervezeti mozgalomban. 1942-ben pastorino belépett az uruguay kommunista pártba. 1957-ben a szakszervezeti világszövetség alelnökévé, 1969-ben pedig elnökévé választották.

pastorino nagy és gyümölcsöző munkát végez annak érdekében, hogy aktivizálja a szakszervezetek tevékenységét imperialista-ellenes osztályalapon, bővítse befolyásukat a dolgozók széles tömegeiben. pastorino következetesen sikraszáll a nemzetközi munkásmozgalom egységéért a dolgozók érdekeiért, a népek nemzeti függetlenségéért és szabadságáért vívott harcban.

enrique pastorino nagy tekintélyre tett szert harcoságával és eltökéltségével, amellyel küzd a dolgozók érdekeiért - állapította meg a Lenin-békedíj-bizottság.

x x x

/folyt. köv./

- 39 -

20.40 bh

2046

kk 49. /Lenin békedíjak ... 3. folyt./ bh

James Aldridge 1917-ben született. az értelmiség olyan képviselőihez tartozik, akik tevékenyen kivették részüket a fasizmus elleni küzdelemben. a második világháború idején Aldridge katonai tudósító volt. a hidegháború politikáját leleplező műveiért megkapta a béke világtanács aranyérmét is.

James Aldridge szenvedélyes hangú politikai cikkekben foglalkozik az egész emberiséget érintő időszerű problémákkal. /taszsz/

-. -

kk 50. közös piac - agrárvita

fp gi leh Luxembourg, 1973. április 30. /mti/

Hétfőn délután és este Luxemburgban tovább folytatták a vitát a közös piac-i országok mezőgazdasági miniszterei és a hírügynökségi jelentések tanúsága szerint egyelőre semmi jele annak, hogy a közösség nagyfontosságú vitás mezőgazdasági kérdéseiben - egyebek között a tagországokban 1973-74-re érvényes mezőgazdasági árszint kialakításában - közeledés lenne az eltérő álláspontok között.

a tárgyalások intenzitására jellemző, hogy hétfőn csak délután hat órakor szakították meg rövid időre az immár negyven-nyolc órája csaknem szünet nélkül folyó eszmecsere. /afp, upi/

-. -

kk 52. chile

hl mh bh leh Santiago, 1973. április 30. /mti/

a chilei népi egység országos politikai bizottsága nyilatkozatot tett közzé, amelyben határozottan elítéli a reakciós ellenzék által az elmúlt napokban folytatott felforgató tevékenységet. ezeknek az akcióknak a célja az ország törvényes kormányának megbuktatása és a népi mozgalom elfojtása - állapítja meg a nyilatkozat.

a reakciós erők odáig mentek, hogy a kereszténydemokrata párt székházából gépfegyversorozattal megölték egy felvonuló munkást. /folyt. köv./

- 40 -

20.50 bh

20.50

kk 52. /chile ... folyt./ bh

a népi egység elveti a provokációk eskalációját, amelyhez a reakciós ellenzék folyamodott. a népi erők igazolás nélkül védelmezni fogják a népi kormányt, amelyet Salvador Allende elnök vezet - hangsúlyozza a nyilatkozat.

az országos politikai bizottság éberségre, a népi kormány támogatására szólította fel az ország dolgozóit. /taszsz/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 51. sz. /Lanusse.../ hírünket a reuter helyesbítése alapján teljesen egészében

v i s s z a v o n j u k

helyette új 51-es sz. hirt adunk: /mti/

:- -

kk 53. rövid hírek

hl mh bh leh 1973. április 30. /mti/

h a v a n n a : nőtanácskozás

hétfőn havannában megkezdődött a nemzetközi demokratikus nőszövetség irodájának ülészsaka. a tanácskozáson megvitatják a szövetség részvételét a moszkvai béke világtalálkozón, valamint az előkészületeket az ENSZ által 1975-re meghirdetett „a nők nemzetközi éve”, eseménysorozatra. /taszsz/

s a n t i a g o - pártkongresszus

a chilei kommunista párt 15. kongresszusát 1973. november 25. és december 1 között tartják meg. /adn/

b a r c e l o n a - sztrájk

mintegy négyszáz, állig felfegyverzett rohamrendőr vette körül hétfőn a barcelonai autógyárat, ahol 24 000 dolgozó sztrájkol. a munkások szombaton szüntették be a munkát mert nem értenek egyet a bérek megállapításának jelenlegi módszerével. /upi/

- 41 -

21.00 bh

21.00

kk 51. kiállítás hanoiban

csr/am vi psh h a n o i, 1973. április 30./mti/

pham van dong, a vdk miniszterelnöke vasárnap hanoiban ünnepélyesen megnyitotta a „képek az 1972-ben aratott győzelmekről”, című kiállítást, amelyet a vdk tájékoztatásügyi minisztériuma a difk hanoi képviselőjének közreműködésével rendezett. a megnyitón jelen volt vo nguyen giap nemzetvédelmi miniszter, nguyen duy trinh, a vietnami dolgozók pártja kb politikai bizottságának tagja és a vdk más állami és pártvezetői. a vendégek között ott volt binh asszony, a difk külügyminisztere.

a kiállított képek a vietnami hazafiak győzelmeit és az amerikai terrorbombázások okozta pusztításokat szemléltetik. a szabadban kiállították a vdk felett megsemmisített amerikai gépek roncsait és különféle típusú amerikai tankokat, amelyeket a dél-vietnami hazafiak zsákmányoltak. /vna/

--

kk 54. rogers - indokina

csr am bh leh w a s h i n g t o n, 1973. április 30./mti/

william rogers amerikai külügyminiszter hétfőn a szenátus külügyi bizottságában elhangzott nyilatkozatában annak a véleményének adott hangot, hogy jó kilátások vannak a dél-vietnami tüzszünet maradéktalan életbe léptetésére és a béke teljes helyreállítására. a külügyminiszter biztató jelnek mondotta, hogy a tüzszünet kihirdetése óta csökken az összetűzések száma, a két dél-vietnami fél párizsban a politikai problémák rendezéséről tanácskozik és megkezdte a polgári foglyok cseréjét.

rogers elismerte, hogy kambodzsa változatlanul problematikus terület és nem jelezte, hogy hamarosan számítani lehet-e a nagyarányú kambodzsai amerikai légitámadások abbahagyására.

a szenátus külügyi bizottságában, ahová a külügyminisztert azért idézték meg, hogy magyarázza meg kormányának indoknai politikáját, a meghallgatáson a kambodzsai bombázás kérdése állt a középpontban. fulbright szenátor a bizottság elnöke még március elején, az amerikai légierő tömeges kambodzsai bombázásának felújításakor felkérte a külügyminisztériumot a légitámadások megindolására, de rogers csak hétfőn terjesztette elő minisztériumának 13 oldalas dokumentumát, amelyben a párizsi békemegállapodás 20. cikkelyét kiforgatva „szükséges ellenintézkedéseknek”, tüntetik fel a terrorbombázásokat. a dokumentum megismétli a szokásos amerikai vádaskodást arról, hogy a vdk és a difk alakulatai vannak kambodzsában./folyt. köv./

- 42 -

21.10 bh

21/2

kk 54. /rogers - ... folyt./ b

amerikai kormányköröktől szerzett értesülésre hivatkozva jelentette az ap, hogy a külügyminisztérium már hetekkel ezelőtt összeállította a dokumentumot, de a kormány azért nem hozta azt nyilvánosságra, mert félt attól, hogy a dokumentum nem tartalmaz elég erős érveket./ap, afp/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az amerikai külügyminisztérium hétfőn nyilvánosságra hozott dokumentuma azzal indokolja a kambodzsai bombázások felújítását, hogy a párizsi megállapodás 20. cikkelye elismeri az összefüggést az összes indoknai országokban folyó harcok között és előírja a laoszi és a kambodzsai fegyveres intervenció beszüntetését. észak-vietnam továbbra is katonákat és hadianyagot szivárogtat be laoszba és kambodzsai, és az észak-vietnami haderők kambodzsában változatlanul támogatják a kommunista hadműveleteket, - mutat rá a dokumentum. ha az egyesült államok leállítanák a kambodzsai légitámadásokat, a kommunistákat semmi nem ösztönözné a tüzszünet betartására ebben az országban továbbá észak-vietnamot olyan kísértésbe esne, hogy az idők végtelenségéig laoszban és kambodzsában hagyja csapatait. ez a helyzet

elfogadhatatlan a vietnami köztársaság /saigon/ és az egyesült államok számára./ap/

--

kk 55. mkülpolitikai hireink jegyzéke

leh/

1973. április 30. /mti/

1. északir
2. rövid hírek
berlin: meteorológiai világszervezet
zateacas: halálos száguldás
canberra: whitlam
roseville: a vonatrobbanás kárai
düsseldorf: tüntetés
buenos aires: emberrablás
3. pravda: a chilei forradalom
4. chile - nyilatkozat
5. dél-vietnam - foglyok
6. pravda-cikk - fajüldözés
7. kerala - ötéves terv
8. echeverria-beszéde
9. nixon-watergate
10. indiánok
11. brandt az egyesült államokban

/folyt. köv./

21/2

- 43 -

kk 55. j/külpolitikai ... folyt./ bh

12. szovjet orvosküldöttség
13. közel-kelet
14. thaiföld - usa
15. szovjet-amerikai úrkutatási együttműködés
16. egk mezőgazdasági miniszterek
17. hieu nyilatkozat
18. pravda - baloldali erők
19. helikopter
20. izrael - díszszemle
21. indira gandhi - sri lanka
22. vietnami buddhisták felhívása
23. rövid hírek
 - empoli: földrengés
 - bilbao: gerillák
 - peking: japán küldöttség
 - reykjavik: lemondás
 - stockholm: nobel-díj
24. indokina - vegyes
25. béke-világkongresszus
26. biró józsef marokkóban
27. helsinki konzultáció - munkabizottság
28. május 1. előtt
29. okp - iskolaügy
30. közel-kelet-2
31. rövid hírek
32. scheel elutazott
33. alain de boissieu
34. vdk - amerikai tárgyalások
35. párizsi vásár - magyar sajtóértekezlet
36. szekszárdi festők
37. kissinger - moszkva
38. rövid hírek
 - buenos aires: quijada
 - maseru /lesotho/: jonathan beszéde
 - taormina: görög sír
 - bécs: puja frigyos
39. közel-kelet - vegyes
40. szkp kb - cedenbal
41. vdk - amerikai tárgyalások - 2.
42. lemondások a fehér házban
43. kissinger - moszkva - 2. /részben szerk. táj./
/folyt. köv./

215

- 44 -

kk 55. /külpolitikai ... 2. folyt./ bh

44. a francia nukleáris kísérletek ellen
45. kambodzsa - dél-vietnam
46. rövid hírek
 - prága: mackevics
 - lisszabon: pokolgépek
 - peking: kanadai miniszter
 - valletta: mintoff
 - katmandu: hegymászók
47. biró józsef rabatban
48. vietnam
49. lenin békedíjak
50. közös piac - agrárvita
51. kiállítás hanoiban
52. chile
53. rövid hírek
 - havanna- nőtanácskozás
 - santiago- pártkongresszus
 - barcelona - sztrájk
54. rogers - indokina
55. hírjegyzék

..

- v é g e -

- 45 -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: lehel miklós
szerkesztették: kis csaba
lehel miklós

215

60.010/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távíráti Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti külföldi hírek

1973. május 1.

kk 1. repülőgépszerencsétlenség - aulaki

pn szb hj a d e n, 1973. május 1. /mti/

az adentől 480 kilométerre hétfőn történt repülőgépszerencsétlenség következtében életét veszítette mohamed szellem aulaki, a jemeni népi köztársaság külügyminisztere.

a katasztrófáról kiadott hivatalos közlemény szerint a lezuhant gépen még 24 magasrangú dél-jemeni diplomata, köztük az ország londoni, moszkvai, iraki, szomáliai és libanoni nagykövete tartózkodott, akik diplomata értekezleten vettek részt. mindannyian a katasztrófa áldozatai lettek. a jemeni népi köztársaság elnöki tanácsa egyhetes gyászt rendelt el az országban. /taszz, reuter, afp/

.-.

kk 2. nixon - beszéd

kt szb hj w a s h i n g t o n, 1973. május 1.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

nixon elnök hétfőn este az amerikai néphez intézett rádió- és tévé-beszédében elismerte, hogy a watergate-botrány, az 1972-es elnökválasztási hadjárat során és azt megelőzően elkövetett törvénytelenések és visszaélések „magának az elnöki hivatalnak a feddhetetlenségét teszik kockára,, az ügyben „esetleg vétkes,, munkatársaira átruházott hatalom kapcsán az elnök általánosságban elfogadta a hivatalával járó felelősséget a watergate-ügyért, ugyanakkor azonban elnöki teendőivel való elfoglaltságára hivatkozva félreérthetetlenül „tulbuzgó,, beosztottait vádolta a „nagy cél érdekében,, elkövetett „esetleges törvénytelenésekért,,.

/folyt.köv./

9.45/szb